

[Axel Kristensen.]

steder, hvor de uberettiget kunne krænke den øvrige befolkning, ikke kan have konflikt, og at de derefter selv forhandler om disse ting. Der er ingen mulighed for, at en afslutning af konflikten et sted skulle kunne stille dem svagere ved en voldgift, for de behøver ikke at gå til voldgift; der bliver ikke voldgift, før en af parterne selv beder om det. Derfor mener jeg også, at den højtærede minister på dette punkt skød ved siden af.

Når man så former reglerne, som vi her har gjort det, mener jeg, at man har imødekommet alle de argumenter, som principielle modstandere af tvungen voldgift har fremsat, idet der kun sker undtagelse de steder, hvor parterne selv faktisk har erkendt, at man ikke kan have konflikt. Det kan man imidlertid ikke overlade til parterne alene at bedømme; samfundet må have ret til, hvis de vælger forkert her, at gribe ind, men kun på disse begrænsede områder. Der er folk, som af grunde, som jeg ikke skal komme ind på, ønsker voldgift i væsentligt større omfang, end dette lovforslag giver adgang til — og det er der jo mange, der gør, det er der ikke grund til at lægge skjul på, det er almindeligt kendt, at der både inden for venstre og det konservative folkeparti er mennesker, der ønsker langt videre adgang til tvungen voldgift, end dette lovforslag giver udtryk for — men de medlemmer af folketinget, der her nøjes med dette beskedne forslag for at prøve, om det er muligt at opretholde de frie forhold på arbejdsmarkedet, mener jeg har vist stor resignation, og de, der ikke ønsker, at en voldgiftsdomstol skal bestemme lønniveauet i Danmark i sin helhed, burde være dem taknemlige for, at de viser den resignation og fremsætter et forslag som dette, der burde kunne samle alle parter. Stor strid om dette spørgsmål — det er jeg enig med ministeren i — bør om muligt undgås, og hvis man med velvilje og grundighed havde gennemarbejdet vort forslag, måtte der have været mulighed for at nå til et resultat i enighed, sådan at der ikke behøvede at være strid herom.

Men man kan ikke vente en ensidig løsning godkendt, man kan ikke forlange, at parterne suverænt på alle felter skal være de eneste, der skal have noget at skulle

have sagt, og man kan ikke opretholde den situation, at når de ikke har kunnet vælge de rigtige veje at gå, ikke har undtaget de områder, der med rimelighed kunne være undtaget, skal folketinget i hurtig og hast uforberedt klare sagen ved at ophøje et forligsforslag til lov, hvilket ikke er nogen saglig løsning, men et forsøg på at stille noget op, som ingen af parterne, når det kommer til stykket, tør sige nej til.

Det blev også fremført af den højtærede minister, at tidspunktet for dette lovforslags fremsættelse var uheldig valgt. Jeg tror, tidspunktet er ganske overordentlig heldigt valgt. Jeg tror ikke, det ville være muligt for os at vælge et tidspunkt, som de to parter ville godkende som egnet. Når der foregår overenskomstforhandlinger, er tidspunktet uegnet, hævdes det, for så kommer man som en hund i et spil kegler og skaber ufred; når kommissionen har siddet i mange år, er tidspunktet også uegnet, for så hindrer vi kommissionen i at gøre sit arbejde. Hvad er sandheden? Det er den, at parterne ikke har klaret opgaven, at vi i dag står uden forhandlingsregler; at der ikke er et eneste resultat på dette område af kommissionens arbejde, at vi har ventet for at se, om den kunne nå til et resultat, og at vi om godt et halvt år skal have overenskomstforhandlinger i en situation, der er vanskeligere end nogen sinde. Septemberforliget er opsagt, man har ingen forhandlingsregler, vi ved, at konkurrencen bliver så langt hårdere, efter at vi er blevet medlem af de syv landes marked, at mulighederne er andre, end de var før. I denne situation er faren for en konflikt større, end den har været i mange, mange år. Det må da være rimeligt at sige, at hvis denne konflikt skulle blive virkelighed og fik lov til at løbe, må vi have sikret os, at der ikke under konflikten bliver inddraget virksomhedsområder, hvis funktioner er nødvendige for, at det daglige liv kan klares med forsyning af levnedsmidler, lys og varme. Dette må befolkningen have krav på, medens parterne ordner deres forhold.

Derfor mener jeg, at tidspunktet er helt rigtigt valgt. Hvis folketinget gennemfører dette lovforslag, vil parterne vide, at nu må de ordne resten selv, men hvis de ikke bliver enige, bliver der konflikt. Folketinget har dermed fjernet den mulighed,